

ADIM ÖLÜM

Metin Celâl

EYLÜLDÜR GEÇEN / ANLA

sana bir zamandım, uzak
sürgün alnımda ateş yalımı
sözümü sözünle denk tuttum
eriştim güne
dilimde pelesenk yaralar
ağzımda içdiş bir gülümseme

adlar girdi akşama
sesime gece sürüldü
susadım suların başında
iki yüzüm de imanlı
deliliği takındım

sordular: kimdir o semazen
sakalı yeni çıkmış
sözü henüz dinlenen
sordular: kimdir aday olan kazanmaya
düşlerini yıkayan

kimdir yüreğinde bir deniz
ilk hecesiyle çocuğun
isyanının yitiren

oysa aklımda yalnız kuşlar ve korku gölgeleri vardı
ıssızlığın bilinmesin dedim
bilinmesin parmak ucumdaki sızı
eylüldür geçen / anla
yakında yağmur var

- çoğul konuşmalıyız

1984

SİLİP ALNIMI SANA VARDIM

o zaman seni yazdım defterime
sıcak ve güz sabahı ürküsüyle
yine eylül sayılır gün dedim
tenin ürperti arar

sonra seğirmeleri, titremeleri, kuşkuları aldım
nehirin suyunu, kumunu ve tuzunu
sevda sözlerini bıraktım yarım
adını yazıp boydan boya
peşi sıra günlerin

kaçtım gizli kapaklı gecelerinizden
sonsuz ve sabırsız koşuşumla
damarlarımda asit
genzimde eriyen tadı kıyımların

yarı malûl yarı gazi
bir yol buldum kendime
ince uzun, geçkin bir yüz
hem padişah
hem hattat
hangi söz nakıs
geceye üfleyen kim / bilinmeden
tersten okumaya alışık

sonra seni çizdiler usuma
mavi perçemli uyumsuz bakış
seni boynunda dış izleri
elinden tuttuğum
sararmış soyluluk

1984

AĞZIMLA KUŞ TUTSAM

glden gün parmaklarıyla
tarihe can vererek
topladım kendimi göge saldım
usumda paramparça o Őehir
açtım alnımı okusunlar
döktüm kanımı, bilinsin rengi
kıskaçlarla burulsun boynum
suçluyum maviyi yeşile denk tutmaktan

hüzün en aykırı söz bugün
sözcüklere pey sürüp ađlayamam
kıskanır karadan hazan beni
mevsimidir deyip sokađa salar

sabahın ırzına geğeriz hep birden
kendime yüzler bulurum, gülümserim
ayarlarım sesimi; "Nas'sınız beyler!"
büyütülecek acılar seđerim
ağzımda nane ve karanfil tadı
bilirim hkmme mühür basan sensin
bu yüzden herkesten ayrı gözlerim

1984

eski defter! 1

BİR AŞKIN GÜL ORTAMI

söylenmemiş kuşkular gezdiriyorum sende
uykusuz sabahın ilk uyumunu
neden böyle savruldu bilmeden
kalkıp gidiyorum
ardımda soğuk bir oda
sessizliğim, dilimdeki kalay tadı
kollarında unutulmuş bir bakış

seslerin teninde kırılışını düşleyip
bedenin uç noktalarındaki nemi
usumda dağılıp, bozulan yüzünle
talan ve bozgun artığı

1984

eski defter! 2

"SENİ SEVMEK DE SUÇMUŞ KI..."

ne söyledim, neler kaybettim
kendimin sınırlarında
aşk ile sevişirken
kendine düşkün bir kadının kollarında

unutuldu Cumhuriyet baloları, sararan
kantoda nakarat, saydam dekolte
menekşe miydi gözlerin
yoksa maiye akan düş müydü

"sevdamız" dediğin, sesinin ince tınısı
kırılan şampanyalar
majestelerinin selamı
ve kalkıp gitme zamanı

oysa çoktan eskidi pera kışları
yeniden söylenecekse
hükmî sesleneşinle
aşkın yeni anısı

- yanan ayna, berrak yüz
ve o öpüşün buğusu

1984

eski defter! 3

STAYING ALIVE

affedilir uzaklara gitmeniz
uzaklardan bakmanız
kırılır sesiniz en duyulur yerinden
en bilinir gülüşünüz yıkar insanı
bakarsınız, gittiğiniz anlaşılır

eve birisi çiçekler bırakmıştır
çiçekler kurumuş
günceye yazılmıştır
yanağınızdan öpmüştür
yolda gözucuyla bakmış
otobüste sadece dokunmuştur
üzerinize alınırsınız, haklısınız

sözlükte tanımınız; nihlist ve reel
gülünür sık sık arkanızdan
küçülürsünüz sözcüklerde
üç kağıtçı, sahtekar, ahlaksız
işte sizin sıfatlarınız, sevinirsiniz

iyidir böylesine düşünölmek
sizi görünce insanların yol deęiřtirmeleri
dudak büküp, "boş ver" demeleri
yüreğiniz rahat etsin, bilindiniz
siz de insanların tarihine girdiniz

1984

eski defteri! 4

"LE TEMPS RUPTURES"

unuttuđum gittiđinizi
elimi alnıma alıp konuştum
andım uzun ve cılız saçlarınızı
koyu ve olmayan gözlerinizi
siz son kez ağlamıştınız
bırakılmış ergenliğinize
sırtınızdaki sarı gecelik
elbette uymayacaktı dağınık sevdanıza
yorgun birleřmelerdeydiniz

unuttum gittiđinizi
bir bardak su istedim
elinizin sıcağıyla buğulu
kirli, geceden bir su
tozlu ve yılanmış yürüyüşünüzle
sıkıldığınızı bilerek yabancılığınıza

unuttum gittiđinizi
gönü dökülen
bir resmin okunmasıdır dedim

elimi uzattım

mayıs 1985

HANGİ SONSUZLUĞU KUCAKLASAM SEN DİYE

1.

irkilip bedeninde uyandım
sarsıldı yüzün, başıbozuk o talan
kalbimde uzun bir koşunun izleri
avundum kokunla
kan ve ter gülüyle
kanatlarını gördüm
denizaşırı düşler

yakıldı güz adları
kırıldı üç kez hüznün
seni düşündüm
yaşım yanlışı, gözlerim hasta
seni düşündüm
ellerimi soğuk, sözcükler isyan

düştüm ölüme
insanlara bakmanın ilmiyle
kazıttım saçlarımı
susuzluğumu giderdim
uyandım nemli göğsünde göçlerle

2.

günlerin giderek ekşiyen deyişiyile sana baktım, solgun
gülümseyişin, eğik başın ve dağınık saçlarına... oysa
içinde parçalanmış bir kaya vardı. sokaklar kendilerine
çıkış arıyordu. doğruluk, iyilik, sadakat ve yalnızlığın
eksikliği... hepsi, hepsi... senin adın, sokağın ve
yağmurun adı, tüm unuttuklarım ve unutacaklarım, seninle
tekrar hatırlayacaklarım, hepsi, patlamalar, bombalar,
yangınlar ya da yerle bir olan kentler, dahil olduğumuz
çeteler, adımızı anmayan geceler, her şey, tüm unuttuk-
larımız, birleşip yüzümüzü değiştirenler, yeni bir el yapar
gibi bırakıp gidenler

1984-85

ÖLDÜM SENİ ÖLMEK İÇİN

bir sıcaklık taşınır bu yana
sanki deniz toplanmış gelmiş
bir anda yitmiş sızılar
oysa bulunmaz ölüm belgeleri
sözler hep aynı kuşkuyu taşır

sakin bir tarih kurarız
her harfi ezilmiş, acımtrak
kehribar acılar yazılır muskalara
sokulgan sevgiler, bilinen yalnızlıklar
çünkü yanlıştır tüm deneyler
çünkü her intihar yenilgi

oysa her ölüm kendini açıklar
usta bakışların keşfettiği rahatlık
ve vazgeçilmez utançlarla
gün çekilir bedenden
serinliklerle gidilir
anlarım sensin en büyük sofuluğum
muhacir kalsam da hayata

ağustos 1983

NEYSE Kİ UZAK UMUTLARI SÖYLER ŞARKILAR

aslında hiç görmedim seni şarkıların adında
dolayıp bakışlarını bir güz manzarasına
hiç gelmedin soluk akşamları / ve âni

sessizlikti ördüğün
yıldırım dolu şamatalardan
boş ve inançla

örneğin denizi almıştın ardına
tüm fırtınalar ve yanlışlarla
sonra geceyi
boş sokakların sönmemiş ışıklarını
bir korugan gibi

neyse ki yaz korur seni
bir teklik kazanırsın
serin sarnıçlar
yosunları, sesli sularıyla

neyse ki yaz seni korur
bir bozkır ağıdı taşırsın heybende
sıcak pencere kenarları
acılar çoktan hazırdır paketlerinde
gözyaşları küflü

yazıp bir takvim yaprağına
unutursun mektupları
neyse ki sabrım vardır
bekleyen suyu; kuru bir çay yatağı gibi

1982

BİR SICAK TEBESSÜMLE

-Jale Yeşilnil'in anısına

en az beklediğim şey ağlamandı
her zaferin ekşi tadından sonra
damarların nereye değdiğini düşlerken

oysa o anı artık saklayamam
ne bir dilim ekmeđim kaldı
ne de kitap aralarında kurumuş çiçekler

yosunlu patikalar çoktan yitti
yađmurdan gezinmek yasak

çünkü artık yoksun
ve unuttuk seni
bozuldu bir çok tılsım
ipeksi rölyefler

incil yaşama aktı

bağışla bizi

bir ilahi okur gibi
yüksek sesle
ve dikkatle
bağışla bizi

çünkü unuttuk seni
tüm özlemlerimizle

bağışla bizi

mart 1982

YAŞAM

başka ne yazılır artık
- baharla gelen gün boyu...

seni sevmek göz uçlarında yangınlardır
bir coşkunun peşinden gitmek
yaslanmamız anılarına yağmurların

başka ne yazılır artık
- patlamaya hazır bir gök
namlusu temiz, emniyeti açık

seni sevmek mor menekşenin kırgınlığı
ölümcül feryatlar tapınaklardan
en olmadık zamanlarda
tende bir ıslaklık
paldır küldür ışıklara atılmak

başka ne yazılır artık
- sevgimiz akşam yüzlü kuşlardır

SEN MIYDİN SUYUN İĞRETİ TADI

yoksa gece mavileşmiş miydi
akıyor muydu koynuna doğru
bir beyazı yakalayıp
denizin izince

ellerinin soğuşunu atmış mıydın
gözünü bir yeşile adayıp
yaz boyu titremeler ve boyun bükmelele

sen miydin efsanenin ta kendisi
bir ceren sıçrayışı sabaha
sen miydin usunda bir katliam
alnında su rengiyle

yoksa gece mavileşmiş miydi

1982

ARTIK DÖNÜLMEZ Kİ

işte o kekik kokusu yitti
saçların beyaza durdu
bir dağ sancısı aldın yanına
bu sevda çoktan bitti

şimdi ellerin boş kalır
kendini ararsın
sesin genişler
acıya akar, dallanır
kar yağar her yana
sana da kış gelir
kırılır sözcükler, duyulmaz olur

sen de anlarsın
gözlerinde bir değişimin izleri
ağır suskunluklara bulaşıp
büyütürsün ağrıtını
ölüm mü çok yakındır
umut mu bu kadar kolay

akar ırmak derinden
seslerimiz birbirini arar
ve titrersin biliyorum
ki ben çoktan üşüdüm
bölüp sessizliğimi gece yarısı
göğsümde bir bıçak
göğsümde siyah bir kan

1982

ADIM ÖLÜM

bu şehrin koynunda süzülen benim
çılgıım kırbaçlayan geceyi
tükenmeyen, kırılmayan

neden hep sedef kakmalı bıçaklar
neden derviş ahı gibi bir bordo gül
neden gümbür gümbür süzülüşü dudaktan

evet biliyorum siz de düşkünsünüz maviye
biliyorum bordo gül kanı anımsattı
soldu çiçeği şarkınızın

ama nasıl söylemeli
bu şehrin koynunda süzülen benim
ister kan olur otururum gözlerinize
ister kör kurşun sokaklarda

bu şehrin koynunda süzülen benim
ne kadar gizleseniz de adımı mektuplarda
tüm fotoğraflarda varım
bir ucu kırık biraz mahzun

çünkü bu şehrin koynunda süzülen benim
benim kuyruklarda sizi bekleyen
her an her yerden çıkan
karanlık köşelerde
gecenin içinde
ve her kapının ardında
benim sizi bekleyen

aralık 1981

BEN NECATİGİL

şimdi sıcağım gezinin gözlerde
gülüm
yüreği kandan zeberek
toprağın koynunda
yine de hüznü kollayan
yine de damarda dolu dizgin

övgülü bir sessizliği çizerim cama
sabahki kırılmasını gözlerim siyahın
denizi tutarım ellerimde
deniz sayılır geceye

sen ayrılıksın necatiğil
böyle söyler boynuma dolanan ip
yağmur kokulu zarf
sen ayrılıksın
çocukluktan tanınan
ezilmiş çiçek
kalbe basılan suskusun
dalgalara vurulan

çığlıksın gözlerden kan getiren
ciğerleri üşüten
örssün ölüme asılı kalmış
çılgın ve yitmiş
ve solgun
sam yelisin

oysa ben bir makinayım
mahzun renklerini günün
saatlerce işlenmiş bir kıvılcımı

çürüyen ağacı
yanmış ahşap binayı
hepsini
kandan bıçağı

gecenin krallığını
ve yalnızlığı üreten
ben bir makinayım

ben bu tufanın kurbanı
her sabah her sabah öldürülmüş gençlere uyanan
ben feryadı her yandan duyulanım
hiç yitirilmeyen bir köşede
hep yaşamdan el eden
ben, necatigil
aranızdayım

temmuz 1981